

PvdA

Voorjaarsnota 2013
(Drie dingen)

De voorjaarsnota 2013; alweer de laatste in deze raadsperiode.
Met als werktitel: Andere tijden tegemoet.

We zijn het volledig eens met de wijze van benadering. Meer vooruitkijkend en anticiperend op de – soms grote – veranderingen die in het verschiep liggen en minder een stand van zaken van dit moment. Prima dus.

Maar ook: Wel een beetje een boekhoudersverhaal.

We gaan andere tijden tegemoet! De gemeenteraad die in maart 2014 het stokje gaat overnemen, zal niet meer de reservepositie aantreffen die deze raad in het begin van zijn bestuursperiode voor zich zag.

Is een citaat uit het inleidende verhaal. Financiën regeert lijkt het.

Met de jaarrekening net achter de kiezen kunnen we niet anders dan constateren dat het in de afgelopen jaren gevoerde beleid steeds weer tot overschotten heeft geleid. En dat ondanks allerlei bezuinigingstaakstellingen die we hadden en hebben; die worden kennelijk gewoon gerealiseerd. Maar dan toch ontstaat er steeds weer een overschot. Ik wijs er in deze laatste voorjaarsnota op dat we aan het begin van deze raadsperiode ongebruikelijke bezuinigingen het hoofd te bieden hadden en dat gedaan hebben. Zonder kleerscheuren zijn we er tot nu toe doorheen gekomen. Maar alle jaren was er toch en desondanks een overschot.

Bezuinigen kunnen we kennelijk goed; investeren in de gemeenschap en gewoon de uitgaven doen waar we het geld voor hebben en waarmee we de lokale gemeenschap stimuleren in werk, wonen, zorg, onderwijs en noem maar op: dat lukt toch echt minder goed. En daarbij doen we niks af aan de ook vele goede zaken en initiatieven die wij ook wel zien. Neemt niet weg: het is suboptimaal; om maar eens een accountantsterm te gebruiken. Het als lokale overheid een stap terug doen op het moment dat die lokale gemeenschap juist de inzet, de investering en de ondersteuning van de gemeente nodig heeft, past niet bij een gemeente als Dalfsen. Het geeft een beetje het gevoel van een premier die oproept om ook in tijden van bezuiniging toch echt een huis of een auto te kopen; ongeloofwaardig.

Drie dingen dus.

Het college benoemt zes topprioriteiten. Wij als PvdA hebben er drie. Drie dingen, zoals onze werktitel luidt.

1. Het sociale domein.

De PvdA is het volledig eens met het college dat de inrichting van het sociale domein de belangrijkste uitdaging is voor de komende jaren met name door de grote transitie. We hebben dus samen met het college dezelfde topprioriteit. Dat stemt hoopvol.

Van een meer individualistisch ingestelde maatschappij naar een samenleving waarin het normaal is om elkaar te helpen en oog te hebben voor kwetsbare groepen gaat niet van vandaag op morgen. Dat zal in gezamenlijkheid moeten: burgers, organisaties, werkgevers, ambtelijk apparaat, college en raad.

Gemeenten krijgen daarbij een eigen beleidsvrijheid. Die willen we volop benutten om op dit gebied niet tot de grauwe middelmaat te gaan behoren. Als gemeente met ruime financiële middelen en een gemiddeld relatief welvarende bevolking zijn er volop kansen om op dit beleidsterrein tot de koplopers te gaan behoren.

We zijn het niet op voorhand eens met het uitgangspunt dat de bezuinigingen die het rijk oplegt in onze eigen begroting worden doorvertaald naar het betreffende domein.

We zijn al jaren bezig, en volgens het College met succes, met 'de kanteling'. Daarbij is volop ingespeeld op de zogenaamde 'Eigen Kracht'. Nog meer de nadruk op Eigen Kracht betekent volgens ons dat er in een aantal gevallen niets meer over blijft van de noodzakelijke zorg voor mensen die dat echt nodig hebben. We willen niet in de situatie terecht komen dat de normen voor ondersteuning in het sociale domein mettertijd naar beneden bijgesteld worden omdat anders het budget zou worden overschreden. Het budget als leidend thema en niet de beoogde uitkomst. Dat past niet bij het benoemen tot topprioriteit van dit domein. Als dit de topprioriteit is dan moeten daar soms ook zaken voor wijken. Niet gemakzuchtig en al te snel, maar afgewogen en prudent.

Graag horen we van het college of ook zij ziet dat er op onderdelen wellicht afwijkende keuzes gemaakt kunnen en moeten worden. Keuzes die maken dat er budgetverschuivingen plaats gaan vinden. En als dat er toe leidt dat we een (kern)taken discussie gaan voeren: het zij zo. **1**

Bij de behandeling van de Contourennota hebben we aangegeven dat we ons goed kunnen vinden in de geformuleerde uitgangspunten. Uiteindelijk gaat het om de uitwerking en het maatwerk. Voor enkele punten willen we aandacht vragen:

- Er wordt bij Overige ontwikkelingen (blz 11) op gewezen dat de kosten voor schuldhulpverlening gestaag oplopen. Wij hebben al eerder gepleit voor preventie met name voor de jeugd, maar we zien nog geen enkele beweging op dit gebied.
- We dringen erop aan om samen met de thuiszorgaanbieders er alvast over na te denken hoe de huishoudelijke hulp na 2015 georganiseerd gaat worden. Massaontslagen zoals in de Achterhoek moeten voorkomen worden.
- Een speerpunt van beleid is het versterken van de sociale cohesie. Dit moet vooral van onderop komen wil dat kans op succes hebben. Een door de gemeente ingestelde jaarlijkse prijs voor het beste initiatief op dit gebied zou een goede stimulans kunnen zijn.
- Het is van groot belang om een goed fundament onder 'eigen kracht' te leggen. Daarvoor zijn goed ingerichte Kulturhusen nodig. Investeren in organisaties als Kulturhusen en dragende ondersteuners van de Kulturhusen zoals de bibliotheek zijn essentieel om duurzaam en sociaal te ontwikkelen.
- Voor zover het college van mening is dat er nog ruimte is om de OZB te verhogen, dan merken wij op dat wij daar – gelet op de jaarrekening – alleen maar in mee willen gaan als die opbrengst ook daadwerkelijk en aantoonbaar ingezet wordt in het sociale domein. **2**

2. Duurzaamheid.

Het college stelt in de voorjaarsnota dat het moeilijk gaat worden de CO2 doelstellingen, zoals wij die als raad hebben vastgesteld, te gaan halen. Maar, gelukkig, wil het college zich er voor in te blijven zetten. Het thema duurzaamheid is door het college zelfs als topprioriteit (4) benoemd.

Wij zien dit voornemen vooralsnog niet terug in concreet benoemde projecten. De PvdA fractie is van mening dat investeren in duurzaamheid voor de toekomst van Dalfsen veel baten op zal leveren waarmee in sommige gevallen kosten voorkomen worden.

Daarom willen wij concreet twee voorstellen doen;

1. Lokale duurzaamheidsorganisaties zoals Nieuwleusen Synergy, Leefbaar Lemelerveld en Duurzaam Hoonhorst krijgen de beschikking over een investeringssubsidie van 100.000 euro elk, om nieuwe lokale projecten gericht op duurzaamheid op te zetten. Op deze manier kunnen lokale organisaties in hun eigen gemeenschap werken aan hun doelstellingen zonder dat daar een moeizame en langdurige fondsenverwerving aan vooraf gaat.

De betreffende organisaties hebben doelstellingen die erop gericht zijn om minder energie afhankelijk en minder milieu belastend te zijn; dat past bij uitstek bij Dalfsen. Een mooie manier om te investeren in de sociale cohesie én (sociale) duurzaamheid van deze kernen en vormgegeven op een andere manier. Niet traditioneel alles vooraf uitgekauwd, maar ruimte voor initiatief en creativiteit. Beoordeling achteraf. **3**

2. De gemeente gaat op alle daken van gemeentelijke gebouwen zonnepanelen plaatsen. Dit draagt bij aan onze klimaatdoelstellingen en vermindert de lasten voor de gebruikers van deze gebouwen in de toekomst aanzienlijk. Een investering die onze gemeenschap op termijn een flinke lastenverlichting op kan leveren. **4**

In de reserve duurzaamheid zit voldoende ruimte om beide onderdelen te verwezenlijken.

3. Investeren in de leefbaarheid.

(Investeren in oude woonstraten in samenspraak met bewoners)

Net als vorig jaar vraagt de PvdA fractie het college opnieuw nu echt eens werk te gaan maken van opwaarderen van woonstraten samen met de bewoners volgens de aanpak zoals wij die hierna schetsen. Wij stellen voor in 2014 hiervoor eenmalig een bedrag van € 1 mln. beschikbaar te stellen. Wij vinden het van belang daarbij een benadering te kiezen die ruimte geeft aan verbeteren van zowel de fysieke als de sociale leefomgeving. Daar waar in de woonstraten ook huizen van woningbouwverenigingen staan wordt de betreffende corporatie nadrukkelijk uitgenodigd hierin te participeren. De gemeente krijg de regie over de corporaties volgens het regeerakkoord. Een mooie gelegenheid van die verandering gebruik te maken en daar alvast een voorschot op te nemen.

In onze gemeente hebben we meerdere woonstraten uit de jaren zestig, zeventig en tachtig van de vorige eeuw. Die zijn in toenemende mate aan groot onderhoud toe. Te lang uitstellen van groot onderhoud in deze straten zorgt al snel voor vermindering van de kwaliteit van de leefomgeving. Stilstand is hier dan letterlijk achteruitgang. Een ontwikkeling die ook in strijd is met onze visie Bij Uitstek Dalfsen waarin we juist het ontwikkelen van vitale gemeenschappen in een onderscheidende woonplaats van groene signatuur willen bevorderen.

Ook biedt dit een prachtige gelegenheid om te investeren in de lokale woongemeenschap. Een niet te onderschatten belang. Lokale ondernemers en corporaties die samen met bewoners in de buurt het initiatief nemen om te komen tot verbetering van de lokale leefomgeving.

Voor ons is hierbij essentieel de wijze waarop het proces wordt vorm gegeven om te komen tot opwaarderen van de woonstraten. Wij willen daarbij een belangrijke rol toekennen aan de bewoners van die woonstraten. Zij zijn de deskundigen bij uitstek want zij kunnen aangeven wat er moet veranderen om de leefbaarheid in hun straat op peil te houden.

Verbetering van de fysieke leefomgeving volgens deze aanpak is tevens een geweldige stimulans voor burgerparticipatie. De gemeente laat hierdoor zien dat het er echt toe doet als bewoners zich daadwerkelijk inzetten voor de eigen leefomgeving. Door deze werkzaamheden ook nog eens gericht aan te besteden stimuleert de gemeente de regionale werkgelegenheid en dat is zeer welkom in de huidige tijd van recessie. Er kan tevens ruimte gereserveerd worden voor de inzet van kansarmen op de arbeidsmarkt (social return on investment).

Dit waren de drie onderwerpen die wij als speerpunt voor 2014 willen aanreiken. Op de gemarkeerde onderdelen zouden we graag een reactie ontvangen.

Tot slot maken we nog een opmerking over speerpunt 6 van het college. Op zich eens met hetgeen u erover zegt. Samenwerking is wat ons betreft alleen aan de orde als er ook daadwerkelijk een vooraf hard te maken voordeel voor de deelnemende gemeenten aan zit.

Voor het overige hebben we nog een paar aspecten die we schriftelijk onder de aandacht van het college hebben gebracht. Die staan hieronder afzonderlijk verwoord.

Kostendekkendheid bouwleges.

Hoe verhoudt zich dat tot stimulering van de bouw? **5**

Krimp scholen.

Eens met de stelling op pagina 13. Maar dat verhoudt zich niet goed tot de stijgende lasten voor leerlingenvervoer. Kosten maken voor onderwijs prima, maar niet voor vervoer in die gevallen waar vrije keuzes gemaakt kunnen worden.

Passend onderwijs vanaf 2014

De stelselherziening van de Jeugdzorg en de aansluiting tussen de zorg in de school en die rondom de school is een behoorlijk ingewikkeld proces. Nu wordt de voorbereiding op de stelselherziening in zowel passend onderwijs en de jeugdzorg ook wel gehinderd door vooruitgeschoven besluitvorming in Den Haag. Dus is het college hier niet alles te verwijten. Maar het CJG is al wel langere tijd onze zorg en in deze VJN is dat niet veel anders. Al werd bij de beantwoording van de vragen tijdens het technisch beraad gezegd dat het proces op koers ligt. Wij vinden dat de gemeente een sterkere regierol op zich kan nemen in de doorontwikkeling van het CJG. Dat is meteen een goede vingeroefening om bij de invoering van Passend onderwijs de zorg rondom de school goed aan te laten sluiten bij de zorg in de school en op termijn bij de transitie van de jeugdzorg.

Het college is goed ingesprongen op de te verwachte krimp in het onderwijs. Het uitgangspunt is goed. De bestemming van de vrijkomende lokalen en ruimtes mag geen concurrentie voor onze Kulturhusen zijn.

Beheer openbare ruimte

Voor de leefbaarheid is een goed beheer van de openbare ruimte van groot belang, zowel bij nieuwe projecten als bij onderhoud. Een goede ruimtelijke inpassing is daarbij een voorwaarde. Dit geldt in het bijzonder voor het nieuwe parkeerterrein bij het station. De situatie na de eerste fase was zeker geen visitekaartje voor Dalfsen. De uitbreiding zou een wezenlijke verbetering moeten geven. Het nieuwe groen structuur plan met als motto omvorming van beplanting naar gras mag niet alleen gericht zijn op vermindering van onderhoudskosten, maar dient ook een positieve bijdrage te leveren aan de woonomgeving. We kijken met enige spanning uit naar de nieuwe wensenlijst GVVP. We gaan er vanuit dat we er voldoende in terug vinden van het door ons aangeboden fietsplan, met name wat betreft duidelijke fietsmarkering in de kernen en uitbreiding van de fietsparkeerplaatsen.

Van een individualistisch ingestelde maatschappij naar een samenleving waarin het normaal is om elkaar te helpen en oog te hebben voor kwetsbare groepen gaat niet van vandaag op morgen. Dat zal in

gemeenschappelijkheid moeten, burgers, organisaties, werkgevers, college, raad, ambtenaren. Dat proces zullen we moeten sturen en daar kunnen we niet mee wachten.

Heroriëntatie welzijnswerk.

Het gefragmenteerde aanbod welzijnsactiviteiten verdient een nadere bestudering op efficiency en resultaten. Dit naast het gegeven 'welzijnswerk nieuwe stijl'.

Onder moderne verenigingen/organisaties verstaan we die organisaties welke zich bewust zijn van hun maatschappelijke rol en zich, zonder hun identiteit te verliezen, openstellen voor een breed publiek. Moderne verenigingen gaan samenwerkingsverbanden aan met elkaar of andere organisaties met het doel om zichzelf en elkaar te versterken. De eerste voorbeelden zien we al in de praktijk gebracht (sportpark Lemelerveld-Kulturhus), maar het zou nog meer kunnen. Die verenigingen willen we graag op enigerlei manier belonen voor noem het maar even gemakshalve: goed gedrag, bijvoorbeeld in de vorm van aanvullende subsidies, voorrang bij de toewijzing tot een accommodatie. Onze toekomstige investeringen kunnen we eveneens laten afhangen van de bereidheid tot samenwerking.

Openbaar vervoer, bundeling verschillende vervoersstromen

Wij vinden het uit oogpunt van milieu, financiën als efficiency van belang om experimenten te starten om zoveel mogelijk doelgroepenvervoer met elkaar te combineren. Het is vanwege genoemde aspecten niet verantwoord en gezien de te verwachten provinciale bezuinigingen noodzakelijk, alternatieven te onderzoeken en op haalbaarheid te testen. Vanzelfsprekend zal dit in overleg/samenspraak moeten met het provinciaal bestuur. Als aanzet houdt de Partij van de Arbeid op 21 juni a.s. een symposium openbaar vervoer in brede zin om de leefbaarheid op het platteland te vergroten.

Preventie schuldhulpverlening

Nu het aantal mensen in de schuldhulpverlening toeneemt wordt preventie nog belangrijker. Stimuleer en faciliteer het opzetten van een cursus 'omgaan met geld'. Het NIBUD geeft over dit onderwerp veel informatie en mogelijkheden. Onze fractie heeft hier eerder naar gevraagd en signalen over af gegeven. Tijdens de gesprekken met de jeugd kwam naar voren dat het financiële bewustzijn niet altijd optimaal aanwezig is. Jeugd noemde het naast allerlei voorlichtingen op gebied van alcohol, drugs enz. een hiaat in het totale aanbod van preventieve voorlichtingen. Is het college bereid dit op te pakken? **6**